

OKULUMU SEVİYORUM

AREL KOLEJİ

AYLIK ANASINIFI DERGİSİ

SAYI: 104

2015

İÇİNDEKİLER

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ VE OYUN	2
GELİŞİM DÖNEMLERİ	6
PARMAK EMME	10
ÇOCUK VE RESİM	14

AREL Koleji

Merkez Mahallesi, Selahattin Pınar Sokak, No:3, 34197 Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 05 (4 hat) Faks: (0212) 550 77 82

e-posta: arel@arel.k12.tr

Okulumu Seviyorum Dergisi - 2015 Yayın Kurulu: Rehberlik Bölümü

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ VE OYUN

KAYNAK

- Ormanlioğlu Uluğ, Mücella. Niçin Oyun? Çocuğun Gelişiminde ve Çocuğu Tanımada Oyunun Önemi, Göçebe Yayınları, 1997.
- Akandere, Mehabe. Eğitici Okul Oyunları, Nobel Yayın Dağıtım, 2003.
- Sevinç, Müzeyyen. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Morpa Kültür Yayınları, 2005.
- Baykoç Dönmez, Necate. Üniversite Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü ve Kız Meslek Lisesi Öğrencileri İçin Oyun Kitabı, Esin Yayınevi, 2000.
- Sinan Koçyiğit, Mehmet Nur Tuğluk, Mehmet Kök, Çocuğun Gelişim Sürecinde Eğitsel Bir Etkinlik Olarak Oyun, 2007

Gelişen dünyada hızlı değişen bir çevreyle doğan çocuklar, kent yaşamının olumsuz etkileriyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu olumsuzlukları gidermede erken çocukluk döneminde eğitimin önemi artık tartışma konusu olmaktan çıkmıştır. 'Erken Çocukluk Dönemi ve Oyun' çocuğun gelişim ve eğitiminde oldukça önemlidir.

Çocuk, yaşamı için gerekli olan birçok davranış bilgi ve becerileri oyun ortamında öğrenmektedir. Fakat bütün bunlardan bahsetmeden önce oyun kavramının tanımına bakmak lazım. Oyunun birçok tanımı yapılmıştır ve yapılan tanımlar 'Niçin oyun önemlidir?' bu soru dikkate alınarak cevaplandırılmıştır. Bunlardan bazıları:

- Oyun, çocuğun kendisini ifade etmesidir.
- Oyun, sonucu düşünülmeden yapılan hareketlerdir.
- Oyun, çocuğa hiç kimsenin öğretemeyeceği konuları kendi deneyimleri ile öğrenmesi yöntemidir.
- Oyun, çocuğun işidir.
- Oyun, bir uyumdur.
- Oyun, hayal ile gerçek arasında bir köprüdür.
- Oyun, bir sosyal kuruluştur.
- Oyun, çocuğun iç dünyasını yansıtan bir aynadır.
- Oyun, çocuğun kişiliğinin gelişimini sağlayan en ideal bir ortamdır.

- Oyun, çocuğu yetişkin yaşamına hazırlayan son derece önemli bir araçtır.
- Oyun, çocuğun sosyal ve ahlaki değerleri öğrendiği bir arenadır.

Çocuk oyunlarındaki duygusal paylaşımlar, gelecekteki toplumun ruh sağlığı açısından çok büyük önem taşımaktadır. Çocuk oyunda, mutluluk, sevinç, acı, korku, kaygı, kin, nefret, sevgi, sevilme, bağımlılık, bağımsızlık, ayrılık...gibi birçok duyguyu öğrenir.

Çocuk; yaşamında gözlediği anne ile çocuk, baba ile çocuk, öğretmen ile çocuk, anne ile baba gibi toplum

içinde birden fazla rol üstlenen bireylerin birbirleriyle duygusal ilişkilerini ve tepkilerini oyunda yaşayabilmekte, bir annenin çocuğu ile olan duygusal ilişkisini kendi ailesinde gözlemlediği gibi ortaya koyabilmektedir.

Doktora giden çocuk iğne olmaktan korkar ve bu korkusunu hafifletmek için eve geldiğinde bebeğine iğne yapar. Bütün bu yaşananlar elbette tesadüf değildir.

Başka bir örnek, annesi işe giden çocuk bakım veren kişiyle evde yalnız kaldığında oyun kurar ve kendi kendine oyuncaklarıyla konuşur: 'Anne işe gitti ama gelecek!' der. Yaşadığı ayrılığı bu şekilde hafifletir.

Kendi başına oyun oynayan bir çocuk çoğu zaman oyuncakıyla konuşur, dertleşir veya oyuncakına yüklediği rolün gereği olan ifadelerde bulunur. Hayal dünyasını oyuna yansıtır.

Çocuk çevresinde gördüklerini oyuna yansıttığı gibi yeni keşfettiği tutum ve davranışları da oyuna katar.

Zamanla kendine geliştirdiği yöntemleri günlük problemlere uygulamak için oyunda denemeler yapan çocuk gerçek hayat içinde bir hazırlık yapmaktadır. Oyun, çocukların kendini tanıma, keşfetme, anlatma, psikolojik olarak bir rahatlama aracı olmasından dolayı bireyi tanıma tekniği ve tedavi yöntemi olarak da kullanılmaktadır. Bugün pek çok psikolog çocuklarla çalışırken oyun terapisi kullanır ve bu sayede çocuğun yaşadıklarını oyun dünyasından hareketle anlamaya, tanımlamaya ve tamir etmeye çalışır.

Okul öncesi dönem çocuklarının gelişim özellikleri ve dikkat süreleri düşünüldüğünde, bu çocuklara kazandırılmak istenen özellikler eğlenceli bir yolla yapılmalıdır. Buna bağlı olarak sadece oyun etkinliklerinin değil tüm etkinliklerin oyunlaştırılarak yapılması gerekmektedir.

Yıllar önce ünlü düşünürler, bilim adamları, eğitimciler oyunun önemini vurgulamışlardır. Bunlardan bazıları:

Gazali (1058-1111), oyunun çocuğun eğitiminde önemli olduğunu belirtir. Ona göre oyun, çocuğun belleğini yeniler, öğrenme gücünü artırır ve çocuğu dinlendirir. Çocuğun dinç ve zinde kalmasını sağlamanın, belleğini tazelemenin en uygun yolunun oyun olduğunu söyler.

Comenius (1592 - 1671), oyunun çocuğun gelişiminde çok önemli bir öğrenme aracı olduğu görüşündedir. Oyunun insanın özgür olma isteği, hareket etme, arkadaşlık

kurma, rekabet etme ve değişiklik isteğiyle bağdaştırılmış ancak disiplin ve düzen kazanmada da önemli rolü olduğunu belirtmiştir. Çocuğun kişilik gelişimi ve ahlaki değerleri kazanmasında oyunun önemini vurgular.

Ayrıca özgün bir ortamda çocuğun yaratıcılığının gelişeceğini belirtir.

Freud'a göre ise oyun, çocuklara isteklerini gerçekleştirmelerinde ve kaygı veren olayların üstesinden gelmelerine uygun ortam sağlar. Freud'a göre oyun, çocuğun engellerden ve gerçek dünyanın yasaklarından kurtulup güvenli bir ortamda kabul edilmeyen, saldırgan ve gerçek yaşamda tehlikeli olabilecek duygu ve davranışlarının açığa vurulmasıdır.

Freud, tekrarlanan takıntılardan bahsederken oyunun beceri kazanma ve bir şeyin üstesinden gelme özelliğine de dikkati çekmiştir. Bu tekrarlanan davranışlar bireylerin korkularını yenmelerinde etkili olmaktadır.

Freud her davranışın bir nedeni olduğunu söylemektedir. Çocukların oyunları rastgele, şans eseri oluşmamakta, bireyin farkında olduğu veya olmadığı duyguları belirtmektedir. İnsanın duyguları, arzuları, denetimden uzak olan oyunda ortaya çıkar. Çocuk gerçeği oyundan ayırt edebilmektedir. Fakat oyunu gerçek dünyanın nesnelerinden ve olaylarından kendine özgü bir dünya yaratmada kullanılır. Oyunda sevgi, nefret, kızgınlık gibi duygularını başkalarına ya da nesnelere yansıtabilir.

Oyun, çocuğun rahatsız edici olay veya duruma karşı geliştirdiği hareket ve etkinlikle ona egemen olmasını sağlar.

Bu da bozulan dengenin yeniden kurulmasında önem taşır, yani oyun bir denge unsurudur. Çocuk oyunda yetişkin rolü oynayarak hayal içinde kazandığı duyguları ileride gerçekler karşısında kullanmak üzere saklamaktadır.

Psikolojik açıdan, çocuğun duyguları çok çabuk iniş ve çıkışlar gösterir. Çocuk ağlarken gülme durumuna çok çabuk geçer. Gülerken oyuncağının elinden alınmasıyla ağlamaya başlar.

Çocuk oyun ile duygularını kontrol etmeyi öğrenir.

Çocuk, oyunda çocuk, yetişkinin ve dış dünyanın baskısı olmaksızın çatışmalarını ve problemlerini ortaya koyup ilgili duyguları bastırmadan yaşama fırsatı yaratabilmektedir.

Çocukluk çağında karşılaşılan birçok olumsuz durum ve yaşantı çocuğun tüm yaşamını olumsuz etkileyebilecek şekle dönüşebilmektedir. Bu durumların erken teşhisinde oyun çok önemli bir araçtır.

Çocuk, ben merkezli hareket eder ve bunu çoğu zaman oyuna yansıtır. Oyun oynayarak paylaşım duygusu gelişir. Gelişim aşamalarına bağlı olarak da bencillikten işbirliğine yönelir.

Oyun oynama, özellikle koşma, atlama, tırmanma, sürünme gibi fizik gücü gerektiren oyunlar, çocuğun vücut sistemlerinin (solunum, dolaşım, sindirim, boşaltım gibi) düzenli çalışmasını sağlar. Vücuttaki fazla yağların yakılması, kasların güçlenmesi, iç salgı bezlerinin daha düzenli çalışması gibi özellikle büyümeye ilişkin işlevlerin yerine getirilmesi, vücutun hareketini gerektiren bu oyunlarla sağlanır.

Oyunda çocuk dikkatini toplamayı koordinasyonu sağlamayı öğrenir.

Kum, kil, su, hamur, kesme, yapıştırma, çizme, boyama... vb. oyunlar çocukların küçük kaslarının gelişimine çok önemli katkılar sağlamaktadır. Bu tür oyunlar özellikle koordinasyon gerektiren etkinlikler olduğundan, çocuklarda el ve göz koordinasyonunun gelişimine önemli katkılar sağlar.

Sosyal gelişim, doğumdan itibaren başlayan, yaşam boyu devam eden, kişinin başkalarıyla iyi ilişkiler kurmasını ve içinde yaşadığı topluma uyumunu sağlayan bir süreçtir.

Çocuk toplum kuralları ve gereklerini en kolay ve zararsız biçimde oyun sırasında öğrenir.

Sırasını beklemek, paylaşmak, başkalarının hakkına saygı duymak, hakkına ve eşyasına sahip çıkmak, kurallara ve sınırlamalara saygı göstermek, düzen ve temizlik alışkanlıklarını edinmek, söylenenleri dinlemek, kendini ifade edebilmek gibi davranışları hep oyun sırasında öğrenir.

Oyun, çocuğa çevresini araştırma, objeleri tanıma ve problem çözme imkanı sağlamaktadır.

Çocuk bu yolla büyüklük, şekil, renk, boyut, ağırlık, hacim, ölçme, sayma, zaman, mekan, uzaklık, uzay gibi pek çok kavramı ve eşleştirme, sınıflandırma, sıralama, analiz, sentez ve problem çözme gibi birçok zihinsel işlemi de öğrenir.

Oyunda çocuğun duyuları gelişir. Büyük-küçük, ince-kalın, sıcak-soğuk, tatlı-ekşi, duysal olarak fark edilen kavramları öğrenir. Merak, mantık yürütme yetenekleri gelişir.

Sonuç olarak oyunun duygusal yönünü aile tutumları etkilemektedir. Çocuk aileden aldığı birçok duygusal tutum ve davranış oyun ortamına yansıtmaktadır. Oyun ortamında olumsuz duygularını dışavurma fırsatı

bulmakla birlikte, çoğu zaman bu olumsuzluklardan arınarak rahatlama sağlamaktadır.

Bu sebeple gelişen çağ, ilerleyen teknolojiyle birlikte çocuklarımızın sağlıklı birer birey olabilmeleri ve kendi içlerinde dinginliği sağlayabilmeleri için oyunun ne denli önemli olduğunu unutmamalıyız.

Unutmamalıyız ki oyun oynayan çocuk sağlıklıdır!

GELİŞİM DÖNEMLERİ

KAYNAK

- White, W. James, Intergenerational Religious Education, Religious Education Press, Birmingham, Alabama, 1988
- Bruce, Gorsuch, Richard, The Psychology of Religion an Empirical Approach, The Guilford Press, New York 2003, Third Edition,

Bireylerin fiziksel ve ruhsal yapısının ve davranışlarının değişiminde içinde bulunulan gelişim döneminin etkisi büyüktür. Özellikle gelişimin en hızlı olduğu çocukluk yılları; bireyin, birbirini izleyen dönemlerin kendine özgü görevleriyle başarılı biçimde başa çıkabilmesi için, her çağda üstlenmek zorunda olduğu özel sorumlulukları içerir.

Her çocuğun içinde ayrı bir evren vardır ve kendi evrenini keşfetmeye çalışan çocuklarımız için yapmamız gereken onların gelişim süreci konusundaki farkındalığımızı artırmaktır.

İnsan gelişimi, çocuğun doğum anından yaşamının sonuna kadar giden uzun bir süreci kapsamaktadır. Her gelişim dönemi farklı özellikler taşımakla birlikte, farklı ihtiyaçların doyurulması esasına dayanmaktadır. Kısacası gelişim uzun bir süreçtir. Gelişme, büyüme ve olgunlaşma kavramlarından bahsederken unutulmaması gereken temel noktalardan biri de “dönem” olgusudur. Kritik dönem: Belirli zaman dilimi içerisinde belirli özelliklerin kazanılması ve bu becerileri kazanmak için elverişli, elverişsiz zamanlar olarak adlandırılırlar. Örneğin normal şartlarda bir çocuğun 3 yaş itibarıyla ismine seslendirildiğinde dönmesini, tepki vermesini bekleriz. Bu süreç otizm gibi bulguları tanımak için kritik bir dönemdir ve müdahalenin başlangıcı için bu kritik dönemin sonuna kadar beklemek şarttır.

Gelişimi Etkileyen Faktörler

Bireyler gen yoluyla bir takım özellikleri anne ve babalarından almaktadırlar. Kalıtım özellikle çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişiminde doğrudan etkili bir faktördür. Bunun yanı sıra çocuğun büyüdüğü aile ortamı, sosyoekonomik düzey, ebeveyn ilgi ve tutumları, ailenin kültürel düzeyi gibi çevresel faktörlerin önemi yadsınamaz.

Gelişim Ödevleri

“Her gelişim döneminde ve normal gelişim sürecinde bireyin gerçekleştirmesi beklenen belli görevler vardır. Bu görevlere “Gelişim Görevleri” ya da “Gelişim Ödevleri” adı verilir. Akt. (Havighurst.)

Birey içinde bulunduğu döneme ait gelişim ödevlerini başarı ile tamamlayacak olursa, kendine olan güveni artar mutlu ve huzurlu olur; daha sonraki gelişim dönemi ödevlerinin de daha kolay üstesinden gelir.

Gelişim ödevlerinde başarısız olunursa, kendine olan güven sarsılır, huzursuzluk ve sıkıntılar ortaya çıkar; daha sonraki gelişim ödevlerinin başarılmasında da güçlüklerle karşılaşır. Farklı bireylerden aynı anda aynı gelişim ödevini yerine getirmesi beklenmez. Bu ödevleri daha erken ya da daha geç yerine getirebilir. Bu sebeple her bireyin gelişim dönemi kendi içindedir, kendisine özeldir deriz.

Erickson Gelişim Kuramları

İnsan doğumla birlikte sosyal bir çevreye doğar ve sosyal çevrenin varlığında varlığını sürdürebilir. Sosyal çevreyle ilişki yaşam boyu sürer ve her aşamada çocuğun gereksinimleri ile toplumun çocuktan beklentileri değişir.

“Eğer her şey çocukluk dönemiyle açıklanırsa, o zaman her şey bir başkasının kusuru olarak değerlendirilir ve insanın kendi sorumluluğunu üstlenme gücüne duyulan güven de azımsanmış olur!”, diyen Erickson gelişimi 8 evreye ayırmıştır:

1. Temel Güvene Karşı Güvensizlik (0-1 Yaş)

Bu dönem bazı özelliklere sahip ilk benlik duygularının temelini atıldığı, anne-çocuk ilişkisine dayanan bir ilk bebeklik dönemidir. Bebeğin fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarının yeterince karşılanması ve bu işlevlerdeki düzen ve rahatlık; iyilik, güvenlik gibi duyguları kazanmasına, sağlıklı bir birey olma yolunda başlangıç oluşturmaktadır. Güven duygusu, anne-çocuk ilişkisindeki süreklilik ve tutarlılık ile içselleştirilmektedir.

Etkileşim, alma-verme sürecinde karşılıklı düzen ve dengeyi sağlamaktadır. Bebek zihnindeki imgesel birey ile, bakımını gerçekleştiren birey arasındaki tutarlılık ve benzerlik temel güven duygusunu oluşturur. Güven duygusunun niceliği ise duygu, sezgi ve algı boyutunda bu ilişkiye bağlıdır. Bu dönem iyi atlatılmazsa sağlıklı bir gelişim sonucu öfke, karamsarlık, umutsuzluk ve çocuk şizofrenisi ortaya çıkabilmektedir. İleri yaşlarda içe kapanıklılık, depresif kişilik, sigara-alkol-uyuşturucu bağımlılığı ortaya çıkabilmektedir.

2. Özerkliğe Karşı Kuşku ve Utanç Duygusu (1-3 Yaş)

Bu aşamada çocuk, artık kendi davranışlarının kendine ait olduğunun farkına varmaya başlar. Yaptığı her eylem ve başlattığı her girişimde anne -baba müdahalesi ile karşılaşan bir çocuğun kendi yeteneği hakkında kuşkuya kapılması durumunda, utanç duyguları geliştirmesi kaçınılmaz olacaktır. Çocuğun çevresini keşfetmesine izin verilir ve desteklenirse kazanacağı duygu, “özerklik”tir.

3. Girişimciliğe Karşı Suçluluk Duygusu (3-6 Yaş)

Bu evrede çocuk kendi başına girişimlerde bulunur. Çocuğun bu konuda gelişebilmesi, girişimlerinin desteklenmesine ve merakının giderilmesine bağlıdır. Eğer çocuk, davranışlarından ve ilgilendiği konulardan ötürü eleştirilirse, bulunduğu girişimlerden ötürü suçlanma eğilimi gösteren bir kişilik özelliği geliştirir.

Erickson’a göre çocuğun motor ve dil gelişimi, onun fiziksel ve sosyal çevresini daha fazla araştırmasına katkı sağlar. Çocukta girişkenliğin artmasıyla, problem olan davranışları da artar.

Girişkenliği, ebeveyni ve öğretmenleri tarafından cezalandırılan çocuk, gerek bu dönemde gerekse hayatının gelecek dönemlerinde yaptıklarının yanlış olduğunu düşünüp suçluluk duyabilir. Ancak, çocuğun her yaptığı davranışın onaylanması da ahlak gelişimini olumsuz etkileyebilir. Bu durumda, çocuğun yapması ve yapmaması gerekenler konusunda bir denge kurularak girişkenlikleri desteklenmelidir.

4. Başarılı Olmaya Karşı Yetersizlik Duygusu (7-11 Yaş)

Bu dönemde çocuk, yaşantılarından bazı sonuçlar çıkarabilecek biçimde düşünmeye başlar. Bu evrenin en önemli kazanımı "çalışkanlık" duygusunun edinilmesidir. Dönemin belirgin özelliklerinden birisi, kendisini başkalarıyla kıyaslamaktan kaynaklanan yetersizlik ve aşağılık duygusudur.

7-11 yaş döneminde okul yaşantısı da çocuğu etkilemektedir. Anne babanın sağlayamadığı destek bazen okuldan gelebileceği gibi, evinde anne babası tarafından beceri kazanmaya teşvik edilen çocuk, okulda kendine olan saygısının azalmasına neden olabilecek öğretmen tutumlarıyla karşı karşıya kalabilir.

Öğrendikleriyle, başardıklarıyla çevresinde beğeni ve takdir toplamak bu dönemde vazgeçilmez bir ihtiyaç olmuştur. Bu nedenle gerek öğretmenlerin gerekse anne babaların çocuğun başarı ihtiyacının doyurulmasında hayati önemi bulunmaktadır.

Çocuğun başarılı olma isteğinin karşılanmasında, onların yapamayacakları becerilerden ziyade, yapabilecekleri

beceriler üzerinde yoğunlaşılmalıdır. Çocuktan yeteneğinin üzerinde bir başarı göstermesini bekleyerek sonuçta başarısız olarak değerlendirmek yerine, kendi gücüne uygun düşen sorumluluklar yükleyerek başarılı kılmak en doğru davranış olacaktır.

5. Kimlik Kazanmaya Karşı Kimlik Karmaşası (11-17 Yaş)

Birey bu dönemde kendisine "Ben kimim?" sorusunu sormaktadır. Çocuk bilişsel ve bedensel gelişiminin farkına varmakta, bedenini tanımaya başlamakta ve buna uygun olarak bir kimlik belirlemeye yönelmektedir. Kişi kendisine sorduğu bu soruların cevaplarını "özdeşleşme" ve "taklit" mekanizmaları ile olacağı kişiye bürünerek cevaplamaya çalışmaktadır. Beğendiği ya da örnek aldığı birisine özenmekte ve onun gibi davranmaya başlamaktadır. Bu dönemi başarı ile atlatan kimseler kimlik duygusu edinirken, başarıyla atlatamayan kimseler kimlik karmaşasına düşerler.

6. Yakınlığa Karşı Yalıtılmışlık (17-30 Yaş)

Ergenlik döneminde kimliğini bulan kişi bu dönemde artık başkalarıyla yakınlıklar, dostluklar kurabilir. Bu dönemde birey ergenlik dönemindeki akran çevresinden daha geniş ilişkiler kurmaya ve topluma karışmaya başlamıştır. Gencin yaşamında evlilik ve iş kariyeri önemli hale gelir. Bu dönemdeki krizi sağlıklı olarak atlatan kişi güvenli bir şekilde sevgiyi verme ve alma gücüne sahip olur. Aksi durumda, başkalarıyla dostluk ilişkisi kurmada güçlük çeken genç, psikolojik bir yalnızlığa itilebilir.

Bu yalnızlık “toplumdan yalıtılmışlık ve terk edilmişlik” duygularını beraberinde getirir. Genç yetişkinin bu dönemdeki krizi atlatmasında, öğretmenlerine ve çevresindeki tüm kişilere karşılıklı sorumluluklar düşmektedir. İnsana sevgi ve saygıyı esas alan bir toplum yapısında, bu çatışmaların başarılı bir şekilde çözümlenebilmesi mümkündür.

7. Üretkenliğe Karşı Durgunluk (30-60 Yaş)

Bu dönem orta yetişkinlik yıllarını kapsamaktadır. Yetişkin bu dönemde üretken, verimli ve yaratıcıdır. Üretkenlik, sadece çocuk yapma ve büyütme anlamını içermemektedir. Birey için çocukları yoluyla neslini devam ettirmek önemli olduğu gibi evi dışında da gelecek nesillerin yetişmesine rehberlik ederek üretkenlik gerçekleştirilebilir. Bu evrede iş sahibi olamayan ya da evlenmemiş bireyler kendilerinin verimsiz oldukları duygusuna kapılabilirler.

8. Benlik Bütünlüğüne Karşı Umutsuzluk (60 Yaşve Üzeri)

Yaşlılık yıllarını kapsayan bu dönemde birey ya önceki yedi dönemin olumlu birikimi sonucu benliğini tam olarak bulmuştur ya da önceki dönemlerde yaşadığı çatışma tecrübeleri sağlıklı olarak geçirmeme sonucu

umutsuzluklar içinde bulunmaktadır. Bu dönem, üretken geçen bir yaşamın sağlamış olduğu doyum ile yıllarını anlamsız geçirmiş olmanın umutsuzluğu arasındaki çatışmayla belirlenir. Diğer tüm gelişim süreçlerini ve gelişim dönemlerini başarı ile tamamlamış olan yaşlı birey artık hikmete ulaşmakta ve ölümü kabullenebilmektedir.

Benlik bütünlüğüne ulaşmış yaşlı birey için, çevrede o güne değin üretmiş olduğu şeylerden genç kuşakların yararlanmakta olduğunu görmenin verdiği haz yaşanır. Sonuç olarak, insanın kişiliğinin şekillenmesinde ve gelişiminde başlangıçta anne ya da onun yerine geçen yetişkinden başlayarak daha sonra aile, okul, şehir ve dünyadaki diğer insanlar önemli rol oynamaktadır. Mutlu insanlardan oluşan sağlıklı bir toplum oluşturmak için, bireyin her dönemdeki temel ihtiyaçlarını en iyi şekilde doyurmasını sağlamak, çatışmalarını çözümlemesine yardım etmek üzere çaba harcamak gerekmektedir

PARMAK EMME

KAYNAK

- Saygılı, S. (2009). Çocuk Psikolojisi (19.Baskı). İstanbul: Nesil Yayıncılık.
- Saygılı, S. (2011). Çocuklarda Davranış Bozuklukları (81.baskı). İstanbul: Elit Kültür Yayınları
- Yavuzer, H. (2011). Çocuk Psikolojisi (33.baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi
- Gültekin, M. (2006). Duygu Ve Davranış Sorunları (3.baskı). İstanbul: Nesil Yayıncılık
- Aktosun, Y. (2009). Çocuklarda Davranış Bozuklukları Ve Uyum Problemleri- Problem Çocuk mu? (4.baskı). İstanbul: Gül Yurdu Yayınları

Parmak emme, çoğu anneyi ve babayı telaşlandıran, huzursuzluğa sevk eden bir alışkanlıktır. Bu alışkanlık bazı durumlarda daha yoğunlaşır. Öyle ki çocuğun parmağı iyice hassaslaşmaya ve rengi de koyulaşmaya başlar. Bebekler bu parmak emme olayını zamanla genelleştirebilirler. Oyuncak bebeklerin, battaniyelerin uçlarını ya da çeşitli eşyaları emmeye başlamaları anne babaların dikkatini çeker ve bunu büyük bir sorun haline getirirler.

Emme refleksi, yeni doğan bebeğin ilk reflekslerindendir. Bebekler, parmak emme davranışını anne rahminde öğrenir ve doğumun gerçekleşmesinin sonrasında da bu davranışı devam ettirirler. Bebeklikten başlayarak devam eden parmak emmenin yaş ilerledikçe azalması gerekir. 9. aydan itibaren uykuya parmak emme arasında yakın bir ilişkinin olduğu, uykusu gelen bebeğin parmağını ağızına götürdüğü görülür. 1 yaş çocuklarının büyük bir kısmı düzenli olmasa da parmaklarını emerler. Genellikle 18. ay dolaylarında sıklaşan parmak emmenin zararının olmadığı ancak süregelmesi halinde dişlerde bozulmaya neden olabileceği kanıtlanmıştır. Ancak bu alışkanlıktan kurtulduktan sonra bu bozukluk düzelir. Kaldı ki asıl dişler henüz çıkmadığı için kalıcı bir bozukluk söz konusu değildir. Çocukları bu davranışlarından ısrarla vazgeçirmeye çabalamakta, özellikle 3 yaş dolaylarında dirençle karşılaşılır. Özellikle ilk çocukluk döneminde normaldir ve 3-4 yaşına kadar da görülebilir. 4 yaşına doğru kaybolması beklenir. Ancak çocuk 7 yaşından sonra da parmak emmeye devam ediyorsa bir uzmana müracaat etmek uygun olacaktır.

Çocuğun uykulu, yorgun veya sinirli olduğu zamanlarda parmak emme alışkanlığı varsa üzölmeye ve bu yüzden ona baskı kurmaya gerek yoktur. Bu çocuğun davranışı genellemediğinin göstergesidir. Çocukların %80'inde parmak emme alışkanlığına rastlanır. Parmak emmedeki sıklık oranı çocuk okula başladığı sırada hızla azalır.

Süt çocuğunun parmağını emmesinden daha normal bir şey olamaz. Yeni doğan bebekler parmak emmeyi daha anne rahminde öğrenmiştir. Doğuştan sahip oldukları en güçlü reflekslerden biri de emme refleksidir. Nitekim ender olarak yeni doğan bazı bebeklerin parmak ya da bileklerinde görölen kabarcıklar bunun bir sonucu olarak oluşmaktadır.

Çocuklar emzirme ile birlikte veya sonrasında parmaklarını emme davranışı gösterebilirler. Genellikle emzirme süresinin kısa olması, parmak emme davranışına neden olmaktadır. Bu sebeple anne ciddi bir engel olmadığı sürece çocuğunu en az 1,5-2 yıl emzirmelidir. Çocuğun emme arzusu anne tarafından yerine getirilmediği takdirde parmak emme alışkanlığı görölebilir. Anneyi emerek doyuramadığı psikolojik ihtiyaçlarını değişik şekillerde doyurmaya çalışabilir. Çocukların genel olarak sık başvurdukları doyum şekli parmak emmedir. Parmak emmenin çocuğun açlık duymasından, az emmiş olmasından

kaynaklandığını doğrulayan gözlemler bulunmaktadır. Meme ile beslenen bebekle biberon ile beslenen bebek arasında bir ayrım olmadığı görölmüştür.

Kimi zaman bebeklerin diş çıkarma süreçlerinde parmaklarını emmeye başladıkları göröölür. Çocuğun süttten kesilmesinden sonra devam eden parmak emme çoğunlukla anne -çocuk arasındaki güven duygusunun eksikliğine işaret eder. Uykusu gelen bebeğin parmağını ağızına götürdüğü göröölür. Uykuya dalarken rahatlatma ve gevşeme için bebek parmak emmeyi kullanabilir. Parmak emme davranışının süreklilik arz etmesi, bir gerginlik ve huzursuzluğun belirtisi olabilmektedir. Yani çocuk yaşadığı gerilimden uzaklaşmak için parmak emme davranışını tercih ediyor ve bu şekilde rahatlıyor olabilir.

Yeni bir kardeşin doğumu çocukta parmak emme davranışına neden olabilir. Her şey yolundayken, çocukta herhangi bir problem yokken, yeni kardeşi ile birlikte çocuğun birden parmak emmeye başlaması, bebeksi tepkiler vermesi, gerileme (regresyon) olarak değerlendirilir. Cıvıdar, emekler, parmak emip, tırnak yemeye başlar. Çocuk, bu tür bebekleşme hareketleriyle kaybettiği ilgiyi kazanma savaşına girer. Çocuğun çok fazla yalnız bırakılması, ailedeki huzursuz ortam veya okul ile ilgili problemler de parmak emme davranışını pekiştirici unsurlardandır. Çok nadiren de olsa bazı çocukların, bir başkasını modellemek suretiyle de parmak emmeye başladıkları göröölür. Bu tarz bir durumda, çocuğun modelleme yaptığı zeminleri ortadan kaldırmak faydalı olacaktır. Annelerin büyük bir çoğunluğu parmak emmenin ağıktan kaynaklandığını düşünürler. Oysaki parmak emme %50'den %80'lere varan bir oranda beslenmeye bağlı değildir. Bazı çocuklarsa herhangi bir zorlukla karşılaştıklarında ya da utanıp sıkılma belirtisi olarak parmak emerler.

Genellikle parmak emme davranışı;

- Parmak emme davranışı gösteren bir çocuğun misafirliğe gelmesi ile,
- Eğer kardeşi var ise kardeşi ile ilgilenildiği zamanlarda, öncesinde veya sonrasında,
- Korku veya macera filmi izlediğinde,
- Aile bireylerinden birisi katı ve ceza verici bir durum sergiliyorsa, onun eve geliş saatlerinde,

- Ceza alacağını düşündüğü bir davranış yaptıktan sonra,
- Ödev yapma saatlerinde veya öncesinde,
- Anne babanın başka işlerle ilgilendiği saatlerde,
- Korktuğu zamanlarda,
- İlgi ve güvene gereksinimi olduğu zamanlarda,
- Kendini yetersiz hissettiği veya yeterince ifade edemediği zamanlarda,
- Sürekli kendisiyle karşılaştıran bir çocuğun misafirliğe gelmesiyle veya gelmeden önce,
- Uykuya gitme saatleri yaklaştığında veya yatakta uykuya dalarken vb. durumlarında artış gösterebilir.

Davranış Karşısında Ne Yapmalı / Ne Yapmamalı ?

Öncelikle anne ve babalar, bu davranışa sebep olan ya da bu davranışın artmasına sebep olan hatalı tutumlarını düzeltmelidir. Bu tür davranışlar alışkanlığın yok olmasındansa daha da artmasına neden olur. Ailelerin davranışları arasında başlıca şunları sayabiliriz:

- Parmaklarına acı biber sürmek
- Dayak atmak
- Ellerini, kollarını arkadan bağlamak
- Onu cezalandırmak
- Bağırmak
- Azarlamak
- Küçük düşürmek
- Çocuğun parmaklarına yapıştırıcı maddeyle yapıştırmak

Sebepler ne olursa olsun, ebeveynin başlangıçta bu sorun karşısında paniğe kapılmaması ve çocuğun üstüne gitmemesi gerekir. "Parmağını çek ağzından!" gibi direkt uyarılar bu davranışı daha da arttıracaktır. Sürekli ilgilenmekten kaçınılmalıdır. Aile içinde sürekli aynı alışkanlığı konu edilerek çocuk üzerine çekmek ve gerginliğe girmek aksi yönde tesir eder.

Öncelikle ebeveynlerin parmak emme davranışının doğal bir süreç olduğunu kabullenmeleri ve çocuklarına çok sık olmamak şartı ile bu davranışın sağlıksal zararlarından bahsetmeleri gerekir. Ebeveynler çocuklarını, parmaklarını emerken gördüklerinde, çocuğa bir iş vererek veya onunla konuşarak dikkatlerini dağıtmaları gerekir. Bu şekilde davranış, zamanla çocuğun bilincinden silinir ve

çocuk parmak emmeyi unuttur. Parmak emme davranışı uyku esnasında yaşanıyorsa çocuk uykuya dalana kadar, ebeveyn çocukla birlikte olmalıdır. Diğer zamanlarda da çocuğu çok fazla yalnız başına bırakmamak sorunun çözümü için etkili olacaktır. Eleştirel tutum, çocuğun bu alışkanlığını devam ettirmesinden başka bir işe yaramaz. Arkadaşlarının alayı, anne-babanın sürekli eleştirileri, öğretmenin uyarısı karşısındaki çocuk alışkanlığı bırakmak yerine tam tersi inatla sürdürür.

Parmak emme davranışının bebeklere has bir davranış olduğu uygun bir dille anlatılmalıdır.

4-5 yaşına gelmesine rağmen hâlâ parmak emen çocuklara bunun bebeci bir davranış olduğu, başkalarının gözüne hoş görünmeyeceği sade bir dille anlatılabilir. “Haydi oyuncakların ile oynayalım.” gibi teklifler yaparak ilgisini başka yöne çekmeyi denemelidir. Kardeş kıskançlığından dolayı ortaya çıkmış bir alışkanlık ise yeni gelen kardeş hususunda kardeş doğmadan önce çocuklarını kardeşe hazırlamaları gerekir. Anne ve baba doğum öncesi tedbir alacak olursa ve doğum sonrası dengeli tepkilerde bulunursa çocuğun kabulü sağlanmış olacak

ve gerileme görülmecektir. Anne babanın yeni doğan çocuğun varlığına karşın çocuğun yerinin ayrı olduğunu ve ona verdikleri değer asla kaybolmayacağını izah etmeleri gerekir. Kardeşin yardıma muhtaç olduğu anlatılmalıdır. Kardeşin bakımına o da ortak edilmelidir (Bezini getirebilir, beslenmesine yardım edebilir). Sert davranışların hiçbir yararı olmadığı bilinmelidir. Parmak emme sorunu, ilerleyen yıllarda da bu önlemlere rağmen devam ediyorsa bir uzmana danışılmalıdır. İlk çocukluk döneminde tedaviden kaçınılmalıdır.

ÇOCUK VE RESİM

KAYNAK

- Roselina Davida, Çocuğunuzu Resim-
lerinden Keşfedin, Kuraldışı Yayıncılık,
İstanbul

Çocuklar büyüyüp, olgunlaştıkça resimleri daha ayrıntılı, oranlı ve gerçekçi olur. Her yaş dönemi resimlerinin belirgin özellikleri vardır:

1-Karalama Dönemi (1-4) Yaş Arası: Çocuklar bu yaşlar arasında gelişi güzel çizimler yaparlar. Resimler daha çok oyun amaçlıdır. Çizgiler, tren rayı vb. dir.

2-Şema Öncesi Dönem (4-7) Yaş Arası: Üç yaş çocuğu tipik yuvarlak kafa çizebilir. İnsan resmi çizmesi istendiğinde baş ve ayakları olan insan çizebilirler. Yüz hatlarını belirleyebilir. Dört yaş çocuğu kolları ve bacakları olan çöp adam çizebilir. Beş yaşındaki çocuğunun yaptığı insan ve evler daha belirgin olmaktadır. Altı yaş çocuğunun yaptığı resimlerde artık konu da vardır. Resimlerde yer zemini çizgisi mevcuttur. Resimlerde saydamlık da vardır. Örneğin, ev çizimlerinde evin içindeki eşyalarında çiziliyor olması gibi.

Renklerin Anlamları (4-7) Yaş Arası:

Dört beş yaşlarındaki çocuklar genelde renk ayrımı yapmadan resmi boyarlar. Bu yaşlarda ana ve ara renkleri öğrenebilirler. Mutlu resimlerde genelde sarı renk, üzüntülü resimlerde genelde kahverengi renk daha ağırlıktadır. Unutulmamalıdır ki çocuk hangi rengi seviyorsa, resimlerde ağırlık o renge doğrudur. Resimlerde ağırlık kırmızı renge iddialığı ve saldırganlığı temsil eder. Pembe, sarı, turuncu... gibi sıcak renkleri seçen çocuklar sevecen, uyumlu, işbirlikçidir. Siyah, mavi, yeşil, kahverengi gibi soğuk renkleri seçen çocuklar, baskıcı aile ortamında yetişen iddialı, çekingen, güçlkle kontrol edilen, uyumsuz, gerçek duygularını bastıran çocukları temsil edebilir.

3-Şematik Dönem (7-9) Yaş Arası: Resimler daha belirgin ve ayrıntılıdır. İlk bakışta resmin ne olduğu kolaylıkla anlaşılabilir. Resimler daha gerçekçidir. Resimde mekânsal ilişki vardır. Çocuklar yer çizgisi kullanırlar. Yer çizgisi çocuğun kendisi ve çevresiyle olan ilişkisinin boyutunu temsil eder. Bu dönemde kuşbakışı resim çizimleri ağırlıktadır.

4-Gerçekçilik Dönemi (9-12)Yaş Arası: Bu dönemde resimlerde daha ayrıntılı çizimler ve gerçekçi bir yaklaşım görülür. Resim konularında kızlar ve erkekler arasında farklılıklar gözlemlenir. Kız çocukları daha çok bebek resmi, portreler, elbiseler; erkek çocukları ise araba, gemi, uçak vb. çizlerler. Resimleri beğenmeme, aşırı

hassasiyet ve kendini ifade güçlüğü görülür.

5-Doğalcılık Dönemi (12-14) Yaş Arası: Nesneler orantılıdır. Resimler perspektiftir. Yakın çevrede görüldüğü objelerin orantılarını, boyutlarını ve derinliklerini çizgileriyle yansıtmaya çalışır. Renkleri ise en iyi şekilde kullanırlar.

Zihinsel Yetersizliği Olan Çocukların Resimleri

Resimlerde belirgin herhangi bir konu yoktur. Plansızdır. Yaşıtlarının resim özelliklerinden oldukça gerilik gösterir. Resim cılız ve ilkeldir. Çoğunlukla kâğıda resim yerine çeşitli karalamalar yaparlar. Ayrıntılar bulunmaz. Örneğin insan resmi çiz dediğimizde sadece sınır belirten bir çizgi çizilir. Gözler, ağız, burun vs. çizilmez. Ev çizildiğinde çatısı kapısı, bahçesi başka bir yere çizilir. Çocukta resimleri ters çizme sıklıkla karşılaşıyorsa öğrenme güçlüğü çekebileceği düşünülebilir. Örneğin, ağaçların ters çizilmesi gibi.

Üstün Yetenekli Çocukların Resimleri

Üstün kabiliyetli kişi diğer insanlardan farklı düşünebilme, davranabilme kabiliyetine sahiptir. Resimlerde dikkati çeken ortak özellikler kısaca, akranlarından üstün bir performans göstermeleri, farklı kavramlar arasında mantıklı ilişkiler kurabilmeleri, gelişmiş hayal gücü, çizilen figürlerin hareket halinde olabilmesi, renklerin genelde canlı olması kağıdın tamamının kullanılması gibi...

Unutulmamalıdır ki

Çok güzel resim yapan çocuk zekidir, zeki çocuklar güzel resim yaparlar DENİLEMEZ.

Çocuğun Psikolojik Özelliklerini Yansıtan Resimler

Okul Fobisi : Resimlerde aile bireyleri ağırlıklı olarak çizilir. Okul, öğrenci resmi çizmek istemezler. Ev ve evde mutlu çocuk resimleri çizzerler. Resimler saydamdır.

Güvensizliği Yansıtan Resimler: Kâğıdın tamamı kullanılmaz, boşluklar fazladır. Çizimler yarımdır. Küçük figürler çizme ve kâğıdın bir bölümünü kullanma eğilimindedirler. İnsan figürlerinde el ve ayakların çizilmemiş olması güvensizliği ve çevreye uyumda yaşanan güçlüğü, iletişim eksikliğini, paylaşım azlığını, kendinden başka insanlarla birlikte olmamayı, bencilliği de ifade etmektedir. Güvensiz çocuğun resimlerindeki çizgiler daha çok silik ve kesik kesiktir.

Hiperaktif Çocukların Resimleri: Taşkın ve çok renkli resim çizerler. Gerilimli oldukları için genelde karalamayı tercih ederler ve resimleri hep yarım kalır. Çizdiklerinde ise resimleri çok büyük olur.

Cinsel Kimlik Karmaşası: Anne ve babaya aşırı yaklaşımları, zıt cinsel kimlikte çizimlerde yoğunlaşma, ev resimlerinde yatak odasının çizimi, etek giyen, çocuk emziren baba, ava giden sakal bırakan anne figürlerinin çizilmiş olması bize bazı ipuçları vermektedir.

Ailede İletişim Kopukluğu ve Problemlerin Olduğunu İfade Eden Resimler: Ailede iletişim kopukluğu, aileyi konu alan resimlerde açıkça görülmektedir. Resimde aile üyelerinin birinin veya birkaçının eksikliği, (annenin, babanın, kardeşlerin, aile içinde yaşayan diğer fertlerin hala, amca, dede, ninenin çizilmemiş olması.) Aile fertlerini çizmeyi reddetmesi, ebeveyn figürlerinin olmaması parçalanmış aileyi, sevgi eksikliğini, anne-baba ve çocukların arasına nesnelerin yerleştirilmesi, aile bireylerinin arasına köprü, gökdelen evler, yol, ırmak, ağaçların çizilmesi, iletişim problemlerinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

Anne babanın çok büyük çocuğun çok küçük veya anne babadan birinin büyük diğerinin küçük çizilmiş olması, ailede baskıyı, aile fertleri arasında problemin olduğunu, baskıcı ve otoriter tutumu, anne babanın çok abartılı çizimi onlara duyulan hayranlığı da temsil edebilir.

Resimde küçük kardeşin anne babanın elinden tutuyor olması ve diğer çocuğun çok uzaklarda çizilmesi veya hiç çizilmemiş olması, sevgi yoksunluğunu, kardeş kıskançlığını, kendisini yok saydığını, iç çatışmaların bir göstergesi olabileceği düşünülebilir.

Resimlerdeki Figürlerin Anlamları, İnsan Figüründeki Kısımların Anlamları

- Büyük veya çok küçük kafanın çizilmesi zihinsel aktivitede problemlerin olduğunu, zihinsel geriliği ifade eder.
- Vücudun organlarının çizilmemesi veya eksik bırakılması, endişe duyulan, rahatsızlık hissedilen kısımları yansıtır.
- Kolların abartılı çizimi, aile içi ve çocuğa yönelik şiddeti, kolların çizilmemesi ise güç ve kuvvetin azlığını,
- Ağızın büyük veya küçük çizimi dil ve konuşma problemini, ağızın çizilmemesi iletişim problemlerini,
- Gözlerin büyük çizimi merakı, boş ve anlamsız bakan

gözlerin olması görme problemini ve görmeye bağlı öğrenme problemlerini,

- Burunun abartılı çizimi astım, bronşit vb. solunum yoluna bağlı problemlerin olduğunu, burunun çizilmemesi güç savaşını, güçsüzlüğü, desteksizliği,
- Kulakların normalinden farklı, büyük veya küçük çizimi işitmeye bağlı problemlerin olduğunu,
- Ellerin çok büyük çizilmesi dayağı, şiddeti, çalma eylemlerini, çok küçük çizilmesi ise güvensizliği, çevreye uyum güçlüğü,
- Ayakların abartılı çizimi kendine olan güveni, küçük çizilmesi ise güvensizliği ve yarımsızlığı,
- Cinsel organların çizimi saldırganlığı, aşırı endişeyi ve anne babayı çıplak görmüş olmayı temsil etmektedir.

Ev Figürlerinin Yorumlanması

Ev, çocuğun duygusal yaşamının olduğu merkezdir. Evin saydam olarak çizilmesi, yaşamı canlılığı, içini göstermeyen duvarların çizilmiş olması ise karamsarlığı, yaşam ifadesindeki güçlükleri, kendini anlatmakta karşılaşılan zorlukları ifade etmektedir. Evlerdeki bacalardan yükselen kalın dumanlar, aile içinde yaşanan kavgaları, çatışmaları, sürtüşmeleri gösterir.

Yüksek binalar ve gökdelenler, çocuktaki özlem ve komplekslerin, gerginliğin yansımasıdır. Ezilme ve başkaldırı vardır.

Evlerden çıkan yollar rehberliğe, yol gösterilmeye duyulan ihtiyaçtır.

Resimlerde, insan resimlerinin azlığı veya yokluğu sosyal ilişkilerde kopukluğu belirtir. İnsan figürünün çokluğu ise sosyal ilişkilerdeki gelişmişlik düzeyini belirtir.

Çizilen kuş resimleri özgürlüğe duyulan ihtiyacı belirtir. Çizilen ağaçlarda meyve olması verimli olma isteği, yeşil yapraklı ağaçlar canlılığı, solmuş yapraklı ağaçlar ve yaprak dökümü ölüm isteğini, ağaç köklerinin olması içgüdüye önem vermesi ve bağımlılık duygularını yansıtır. Resimlerde çok bulut veya koyu renkli bulutların olması, çözülemeyen problemleri ifade etmektedir.

Çocuk Resimlerinin Yorumlanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Çocuğun bize kendisini yansıtmayı ve olaylar hakkında duygu ve düşüncelerini ifade etmesinde, yalın bir anlatım aracı olan resmin önemi büyüktür.

Resim etkinliğinin aynı zamanda sözsüz dili oluşturması ve bu yolla anlatımın kolay olması, yaşı ve kişilik özellikleri nedeniyle sözlü iletişim kurmakta güçlük çeken çocukları tanımada da önemli bir teşhis aracı olmasını sağlamaktadır.

Çocuk resimlerini yorumlarken, dikkat etmemiz gereken bazı önemli noktalar bulunmaktadır.

Tek resimden yola çıkarak yapacağımız bir değerlendirme bize hatalı sonuç verebilir. Çocuğun diğer resimlerine de dikkat etmeli ve toplu bir değerlendirme yapılmalıdır. Resim değerlendirmesine başlamadan önce, çocuğun genel tutum ve davranışlarını, içinde yaşadığı psikolojik, sosyo-kültürel ve ekonomik durum, arkadaşlarıyla, kardeşleriyle ilişkileri, okul ve aile içi ilişkileri, çocuğun yaşını, cinsiyetini, ailede kaçınıcı çocuk olduğunu varsa uyum ve davranış sorununun türünü, ailesinin genel

özelliklerini, okul başarısını, çocuk hakkındaki genel izlenim ve görünüm, diğer önemli özellikleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

Resim aynı zamanda öğrenilen bir davranıştır. Resim çizmede öğretmen faktörü de önemlidir. Çocuklar resim çizmeyi kendi kendilerine, ailelerinden, öğretmenlerinden veya arkadaşlarından öğrenebilirler.

Konu seçimi yapmadan haydi bakalım bize bir resim çiz dediğimizde, çocuk ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda içinde yaşadığı psikolojik duruma uygun ve hayal gücünün de etkisiyle resim çizebilir. Serbest konu verdiğimizde çocuğun çizmiş olduğu resimdeki tema da çok önemlidir.

Unutulmamalıdır ki, resim değerlendirilmesi projektif bir tekniktir. Yorumlar, yorumlayana göre değişiklik gösterebilir.

AREL OYUN GRUBU

AREL Anaokulu Oyun Gruplarına katılın. Çocuğunuzdaki Gelişimin Farkına Varın!

Anne ve babaların çocuklarıyla beraber katılabilecekleri **AREL Oyun Grupları** çocuklara eğlenceli, güvenli ve eğitici bir ortam sunar. Anaokulumuzda çocuklar aylık gelişimlerine uygun olarak 2 ayrı seviyede gruplandırılır. Çocuklar, oyun gruplarında bir yandan sosyalleşmeyi ve

paylaşmayı öğrenirken; bir yandan da fiziksel, duygusal ve zihinsel gelişimlerini destekleyici aktivitelerin yer aldığı sağlıklı ve güvenli bir oyun ortamında bulunurlar. Çocuklar cesaretle, deneyerek keşfederken ve öğrenirken **AREL** ailesi olarak sizi de aramızda görmekten mutluluk duyacağız.

22-36 ay arası çocuklar için OYUN GRUPLARIMIZ açılmıştır.

Sizi ve çocuğunuzu **ücretsiz deneme dersine** davet ediyoruz.

www.arel.k12.tr

Merkez Mahallesi, Selahattin Pınar Sokak, No:3, 34197 Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 05 (4 hat) **Faks:** (0212) 550 77 82 **E-posta:** arel@arel.k12.tr

